

Sygn. akt II Ca 33/14, II Cz 94/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Przemysław Grochowski (spr.)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Bazelan

Sędzia Sądu Rejonowego del. do SO Marta Postulska-Siwek Protokolant: Krystyna Melchior

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 kwietnia 2014 roku sprawy z wniosku T. K.

z udziałem (...) spółki akcyjnej w K. o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji uczestnika (...) spółki akcyjnej w K. oraz zażalenia wnioskodawcy T. K. na postanowienie z dnia 2 października 2013 roku w sprawie I Ns 625/11 Sądu Rejonowego w Łukowie

postanawia :

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Łukowie, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

II Ca 33/14, II Cz 94/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawca T. K. we wniosku z dnia 25 lipca 2011 roku wnosił o ustanowienie służebności przesyłu na rzecz uczestnika (...) S.A. na nieruchomości, stanowiącej własność wnioskodawcy, składającej się z działki oznaczonej w ewidencji gruntów numerem działki nr (...) o powierzchni 0,4555 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Łukowie jest prowadzona księga wieczysta Kw Nr (...) za wynagrodzeniem w wysokości 19 528,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia wniosku do dnia zapłaty, ponadto wnosił, aby o kosztach postępowania orzec zgodnie z art. 520 § 1 KPC.

Postanowieniem z dnia 02 października 2013 roku Sąd Rejonowy w Łukowie w sprawie I Ns 625/11:

I. ustanowił służebność przesyłu na rzecz uczestnika (...) S.A. na nieruchomości stanowiącej własność T. K., położonej w S. składającej się z działki oznaczonej w ewidencji gruntów Starostwa Powiatowego w Ł. numerem działki (...) o powierzchni 0,4555 ha, dla której Sąd Rejonowy w Łukowie prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...), polegającej na prawie do utrzymywania posadowionych i przebiegających przez tą nieruchomość urządzeń napowietrznej linii elektroenergetycznej 220 kV oraz związanej z linią i wynikającą z obowiązujących w tej mierze przepisów prawnych strefy ograniczonego korzystania z nieruchomości w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego i niezakłóconego działania napowietrznej linii elektroenergetycznej 220kV, w tym przez jej eksploatację, dokonywanie kontroli, przeglądów, konserwacji, napraw, modernizacji i remontów, dokonywania odbudowy i rozbudowy, przebudowy, usuwanie awarii, wymiany urządzeń linii w całości lub ich poszczególnych części, na prawie dostępu do urządzeń linii polegającym na prawie przechodu i przejazdu przez nieruchomość, w tym również ciężkim sprzętem mechanicznym z obowiązkiem przywrócenia stanu pierwotnego oraz na obowiązku znoszenia każdorazowego właściciela nieruchomości obciążonej zakazu utrzymywania w pasie technologicznym drzew, krzewów i roślinności przekraczającej 3 metry wysokości;

II. zasądził od uczestnika (...) S.A. na rzecz wnioskodawcy T. K. kwotę 8362,00 zł tytułem jednorazowego wynagrodzenia, płatną w terminie 7 dni os. daty uprawomocnienia suę postanowienia z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności;

III. koszty postępowania ponoszą zainteresowani do wysokości poniesionych wydatków, odpowiadających udziałowi w sprawie.

W uzasadnieniu powyższego Sąd Rejonowy ustalił, że T. K. jest właścicielem nieruchomości położonej w S. przy ulicy (...) oznaczonej w ewidencji gruntów Starostwa Powiatowego w Ł. numerem działki nr (...) o powierzchni 0,4555 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Łukowie jest prowadzona księga wieczysta Kw Nr (...). Jest to nieruchomość gruntowa niezabudowana, porośnięta samosiewką młodego drzewostanu, zachwaszczona i zakrzaczona, z dołami po wydobywym piasku, o kształcie czworoboku. W planie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta S. przeznaczona jest pod uprawy rolnicze, oznaczona na planie symbolem RP, o klasie bonitacyjnej gruntu (...).

Na opisanej wyżej nieruchomości w latach 1974-1975 przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) wybudowało napowietrzną linię elektroenergetyczną WN 220 kV relacji K. – S.. Cała nieruchomość wnioskodawcy znajduje się w pasie ochronnym napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 220 kV, albowiem dla tego rodzaju linii ochrona napowietrznych linii WN wynosi 70 metrów.

Sąd wskazał, że biegły z zakresu szacowania nieruchomości B. Ł. ustalił wartość służebności przesyłu na kwotę 8 362 zł, co odpowiada wysokości jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 220 kV na rzecz (...) S.A.

W ocenie Sądu pierwszej instancji wnioski T. K. jest uzasadniony i powinien zostać uwzględniony przy sprecyzowaniu treści służebności przesyłu, aby ta służebność spełniała funkcję gospodarczą dla uczestnika (...) S.A. Sąd wyjaśnił, że treścią służebności przesyłu jest prawo przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne, do korzystania z cudzej nieruchomości w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń przesyłowych.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd wyjaśnił, że w sytuacji, gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmawia zawarcia umowy służebności przesyłu, właścicielowi nieruchomości przyznano uprawnienie do wystąpienia do sądu z żądaniem ustanowienia tej służebności przez sąd.

Sąd pierwszej instancji wyjaśnił, że wynagrodzenie należne na podstawie art. 3052 § 2 k.c. powinno uwzględniać cały uszczerbek będący następstwem ustanowienia służebności przesyłu, w tym także zmniejszenie jej wartości, wzrost wartości przedsiębiorstwa w związku z wejściem w jego skład służebności przesyłu, zaś ustanowienie służebności przesyłu na działce wnioskodawcy jako nieruchomości rolnej powoduje brak możliwości czerpania pożytków z całej nieruchomości zajętej przez urządzenia przesyłowe. Ustalając wysokość wynagrodzenia należnego T. K. jako właścicielowi nieruchomości, Sąd Rejonowy skorzystał z pomocy biegłego sądowego B. Ł., który w opinii ustalił jednorazowe wynagrodzenie w kwocie 8 362 zł, z uwzględnieniem okoliczności, że cała nieruchomość wnioskodawcy znajduje się w pasie ochronnym napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 220 kV.

W ocenie Sądu chybiony był zarzut pełnomocnika uczestnika o zasiedzeniu służebności przesyłu z uwagi na nie udowodnienie przesłanek nabycia przez zasiedzenie służebności na swoją rzecz. Sąd doszedł do przekonania, że uczestnik, ani poprzednicy prawni nie mieli żadnego tytułu prawnego do władania tą nieruchomością w związku z czym nie mogło zatem nastąpić przeniesienie żadnych uprawnień. W ocenie Sądu nie wykazano ponadto, że nastąpiło przeniesienie posiadania i że upłynął 30- letni termin posiadania, a te okoliczności są wystarczające do stwierdzenia, że nastąpiło zasiedzenie.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy rozstrzygnął na podstawie art 520 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego złożył uczestnik (...) S.A., zaskarżając postanowienie w całości i zarzucając mu naruszenie :

1. art. 233 § 1 k. p. c. poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób dowolny bowiem z pominięciem dowodów w postaci:

a. decyzji Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Ł. z dnia 20 sierpnia 1971 roku znak (...). z której wynika jednoznacznie, że Uczestnik jako podmiot legitymujący się uprawnieniem do sytuowania przedmiotowej linii elektroenergetycznej na nieruchomości Wnioskodawcy, z mocy decyzji wydanej na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości Wnioskodawcy;

b. Zarządzenia Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia (...) z dnia 12 sierpnia 1975 roku w sprawie dostosowania terenowej organizacji energetyki do podziału administracyjnego kraju, Zarządzenia nr (...) Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1988 roku wraz z załącznikiem, Zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 roku, akt notarialny - protokół z Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) S.A. z dnia 31 maja 1994 roku Notariusz Z. K. (...), Ogłoszenia Planu Podziału zamieszczone w Monitorze Sadowym i Gospodarczym, Aktu notarialnego sporządzonego przez Notariusza P. B. (...) Protokół z Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) S.A. z dnia 5 grudnia 2007 roku o przejęciu części podzielonego (...) S.A., postanowienie Sądu Rejonowego dla in.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy KRS z dnia 24 października 2007 roku o wpisie w rejestrze zmiany firmy (...) S.A. na (...) S.A., Postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy KRS z dnia 11 grudnia 2008 roku o wpisie w rejestrze zmiany firmy z (...) S.A. (...) S.A., z których jednoznacznie wynika ciągłość posiadania przedmiotowych urządzeń przesyłowych przez Skarb Państwa, reprezentowany przez przedsiębiorstwa państwowe, a następnie przez (...) S.A., (...) S.A., (...) S.A. i obecnie (...) S.A.;

c. Mapy Sieci Elektroenergetycznej Najwyższych Napięć z 1974 roku, z której wynika jednoznacznie, że przedmiotowa linia elektroenergetyczna była podłączona do napięcia najpóźniej w dacie 30 czerwca 1974 roku, a zatem od tej daty należy liczyć bieg terminu zasiedzenia w niniejszej sprawie;

2. art. 328 § 2 w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nieuzasadnienie przyczyn dla których Sąd pierwszej instancji odmówił mocy dowodowej dokumentom przedłożonym przez uczestnika w niniejszym postępowaniu, a tym samym przyczyn dla których stwierdził, iż Uczestnik jest posiadaczem przedmiotowej służebności w złej wierze oraz, że (...) S.A. nie wykazała, iż nastąpiło przeniesienie posiadania i że nie upłynął 30 letni termin posiadania;

3. art. 232 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę dowodów przez Sąd I instancji przez uznanie, że opinia biegłego sądowego została wykonana w sposób rzetelny, kompetentny oraz uwzględnia interesy stron i przyjęcie, że ustalone przez biegłego sądowego wynagrodzenia jest prawidłowe, podczas gdy wskazane powyżej wynagrodzenia zostało oparte o błędne dane;

4. art. 172 k.c. w zw. z art. 292 k.c. poprzez niewłaściwe ich zastosowanie i stwierdzenie, że w niniejszej sprawie nie zaistniały przesłanki stwierdzenia zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu;

5. art. 305¹ k.c. w zw. z art. 626 § 3 k.p.c. poprzez brak właściwego i pełnego ustalenia przez Sąd I instancji zakresu służebności przesyłu, tj. brak sporządzenia odpowiedniej mapy z zakreślonym przebiegiem przedmiotowej służebności, a przez to nieprawidłowe jej ustanowienie;

6. art. 305² § 2 k.c. poprzez uznanie, że zasądzone wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu w kwocie jest 8362,00 zł, wynikającej z opinii biegłego sądowego B. Ł., jest wynagrodzeniem odpowiednim, podczas gdy opinia posiada szereg istotnych uchybień, szczególności nie uwzględnia ona interesu właściciela, jak i przedsiębiorstwa przesyłowego oraz bezzasadnie obejmuje powierzchnie całej nieruchomości wnioskodawcy, która przekracza powierzchnię pasa ochronnego;

7. art. 481 k.c. w zw. z art. 305² § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i zasądzenie ustawowych odsetek płatnych w razie uchybienia terminu płatności zasadzonego wynagrodzenia w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowego orzeczenia.

W związku z tym wnosił o zmianę zaskarżonego postanowienia Sądu pierwszej instancji poprzez oddalenie wniosku w całości oraz zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kosztów postępowania przed Sądem pierwszej i drugiej, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Z kolei w piśmie z dnia 10 kwietnia 2014 roku oraz na rozprawie wnosił o uwzględnienie uchwały Sądu Najwyższego podjętej w dniu 8 kwietnia 2014 roku w sprawie III CZP 87/13 oraz sformułował jako ewentualny wiosek apelacji o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wnosił o jej oddalenie w całości jako bezzasadnej oraz zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów sądowych według norm prawem przepisanych.

Środek odwoławczy wniósł także wnioskodawca zaskarżając zażaleniem rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zamieszczone w punkcie III. postanowienia z dnia 2 października 2013 roku i, zarzucając naruszenie art. 520§2 kpc, wnosił o zamianę tego orzeczenia poprzez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy od uczestnika kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na zażalenie uczestnik wnosił o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie, w zakresie w jakim uczestnik domaga się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji celem ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w wyniku przeprowadzonej kontroli instancyjnej uznał, że zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane bez rozpoznania istoty sprawy.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje - w odniesieniu do postępowania procesowego - że nierozpoznanie istoty sprawy, jako przewidziana w art. 386 § 4 k.p.c. podstawa wydania wyroku kasatoryjnego, występuje wtedy, gdy sąd pierwszej instancji w sposób nieprawidłowy zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania pozwu lub zarzutów merytorycznych przeciwstawionych zgłoszonemu roszczeniu (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1998 roku, II CKN 897/97, OSNC 1999, Nr 1, poz. 22; z dnia 12 lutego 2002 roku, I CKN 486/00, OSP 2003, Nr 3, poz. 36; z dnia 17 listopada 2004 roku, IV CK 229/04, niepubl.; z dnia 10 czerwca 2011 roku, II CSK 568/10, OSNC 2012 - B, poz. 40).

Wskazać należy, że granice postępowania cywilnego określa nie tylko strona powodowa poddając pod osąd określone fakty, z których wywodzi skutki prawne, ale także przeciwnik procesowy, zwalczając zaistnienie tych okoliczności lub przedstawiając zdarzenia niwelujące konsekwencje udowodnionych przez powoda faktów. W doktrynie i orzecznictwie ugruntowany jest też pogląd, że nierozpoznanie istoty sprawy odnosi się do roszczenia będącego podstawą powództwa i zachodzi, gdy sąd pierwszej instancji nie orzekł w ogóle merytorycznie o żądaniach stron, zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo pominął merytoryczne zarzuty pozwanego (zob. w szczególności wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1998 roku, II CKN 897/97, OSNC 1999, Nr 1, poz. 22; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2002 roku, V CKN 357/00, Lex, nr 55513).

Odnosząc powyższe do postępowania nieprocesowego, którego przedmiotem jest roszczenie o ustanowienie służebności, należy uznać, że błędne uwzględnienie przez Sąd pierwszej instancji żądania objętego wnioskiem z pominięciem zarzutów niweczących powyższe żądanie, usprawiedliwia przyjęcie, że nie rozpoznał on istoty sprawy, (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 roku, sygn. akt II CZ 26/13).

Przepis art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. stanowi natomiast, że w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy, sąd odwoławczy może uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania. Treścią normy prawnej zawartej w tym przepisie jest upoważnienie do wydania przez sąd odwoławczy orzeczenia kasatoryjnego w określonych sytuacjach procesowych, jako wyjątku od zasady orzekania co do meritum sporu w tym postępowaniu. Brzmienie powyższego przepisu wskazuje jednocześnie na to, że nie zachodzi obowiązek prowadzenia przez sąd drugiej instancji postępowania dowodowego, zmierzającego do wyjaśnienia rzeczywistej treści stosunków faktycznych i prawnych w sytuacji, gdy sąd pierwszej instancji zaniechał rozważenia poddanych przez strony pod osąd żądań i twierdzeń, jak również, gdy nie dokonał oceny przeprowadzonych dowodów i pominął mogące mieć wpływ na rozstrzygnięcie meritum sporu dowody zawnioskowane przez strony dla ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Na gruncie niniejszej sprawy Sąd pierwszej instancji poprzestał na poczynieniu ustaleń faktycznych, mających na celu rozpoznanie żądania objętego wnioskiem T. K. o ustanowienie służebności przesyłu, uregulowanej w art. 305¹-305⁴ k.c., na rzecz (...) S.A. na nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawcy położonej w S. przy ulicy (...), oznaczonej numerem ewidencyjnym (...) za odpowiednim wynagrodzeniem, pomijając całkowicie zgłoszoną przez uczestnika, obok zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, okoliczność nabycia przez uczestnika od poprzedników prawnych uprawnienia do korzystania z nieruchomości wnioskodawcy wynikającego z decyzji wydanej w oparciu o przepis art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (zwana dalej - ustawą). W tym zakresie Sąd Rejonowy w ogóle nie ustosunkował się do przedłożonego przez uczestnika dowodu w postaci decyzji administracyjnej z dnia 20 sierpnia 1971 roku Prezydium Rady Narodowej w Ł., znak (...) wydanej na podstawie przepisu art. 97 k.p.a. oraz art. 35 ustawy z dnia z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, z której wynika uprawnienie do zajęcia i stałego korzystania z nieruchomości właściciela w celu wykonania czynności przewidzianych w treści tej decyzji. Powyższa decyzja zezwalała Zakładom (...) w Ł. na budowę linii elektroenergetycznej 220 kV K. – S.. Sąd pominął przy tym szereg innych dowodów, za pomocą których uczestnik usiłował wykazać swoje następstwo prawne po podmiocie, któremu pierwotnie przyznane zostały uprawnienia w stosunku do nieruchomości wnioskodawcy oraz ciągłość posiadania służebności.

Sąd pierwszej instancji nie odniósł się do zgromadzonego w powyższym zakresie materiału dowodowego, w konsekwencji czego nie dokonał oceny charakteru prawnego i skutków uregulowania ujętego w przepisie art. 35 ustawy. Zgodnie z powołanym przepisem organy administracji państwowej, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe mogą za zezwoleniem organu do spraw wewnętrznych prezydium powiatowej rady narodowej zakładać i przeprowadzać na nieruchomościach – zgodnie z zatwierdzoną lokalizacją szczegółową – ciągi drenażowe, przewody służące do przesyłania płynów, pary, gazów, elektryczności oraz urządzenia techniczne łączności i sygnalizacji, a także inne podziemne lub nadziemne urządzenia techniczne niezbędne do korzystania z tych przewodów i urządzeń (ust. 1). Osobom upoważnionym przez właściwy organ, instytucję lub przedsiębiorstwo państwowe przysługuje prawo dostępu do tych przewodów i urządzeń w celu wykonywania czynności związanych z ich konserwacją, (ust. 2).

Orzekając w niniejszej sprawie Sąd pierwszej instancji nie rozważył w ogóle skutków oraz znaczenia dla przedsiębiorcy przesyłowego faktu funkcjonowania w obrocie prawnym wymienionej wyżej decyzji administracyjnej z dnia 20 sierpnia 1971 roku.

Sąd Rejonowy rozpoznając zgłoszony przez uczestnika zarzut zasiedzenia służebności przesyłu poprzestał na lakonicznym i nieuzasadnionym stwierdzeniu, iż ani uczestnik ani jego poprzednicy prawni nie mieli żadnego tytułu prawnego do władania sporną nieruchomością. Sąd w żadnej mierze nie odniósł się w tym względzie do materiału dowodowego w postaci obszernie zgromadzonej dokumentacji związanej z procesem powstawania urządzeń przesyłowych na nieruchomości wnioskodawcy oraz następstwem prawnym uczestnika.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd pierwszej instancji w pierwszej kolejności przeanalizuje skutki prawne decyzji administracyjnej wydanej w okolicznościach wskazanych w art. 35 powołanej ustawy w postaci ograniczenia

prawa własności nieruchomości mającego źródło w ustawie, a wynikające z obowiązku znoszenia stanu faktycznego ukształtowanego przebiegiem urządzeń przez sferę, w której było lub mogło trwać wykonywanie prawa własności przez wnioskodawcę. W tym zakresie Sąd zbada, czy decyzja wydana na podstawie art. 35 ust.1 powołanej ustawy jest tytułem prawnym dla przedsiębiorcy przesyłowego do stałego korzystania z wymienionej w tej decyzji nieruchomości, czy też uzasadnione jest ustanowienie służebności przesyłu na rzecz uczestnika zgodnie z wnioskiem, bądź w drodze zasiedzenia.

W związku z powyższym Sąd Rejonowy winien rozważyć również czy przedsiębiorstwo przesyłowe legitymujące się decyzją administracyjną stanowiącą tytuł prawny dla utrzymywania oznaczonych urządzeń oraz realizujące przysługujące mu z mocy ustawy prawo wstępu na nieruchomość wnioskodawcy i płynące z tego tytułu uprawnienia, może jednocześnie być poczytywane za posiadacza nieruchomości w zakresie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, z takim skutkiem, że z upływem terminu przewidzianego w kodeksie cywilnym nabędzie tę służebność przez zasiedzenie. Sąd winien wyjaśnić w tym zakresie, czy możliwe i dopuszczalne jest zastąpienie jednego tytułu (decyzji wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy) innym tytułem.

W tym zakresie istotna będzie ocena, czy akty faktycznego władania są wykonywaniem tych uprawnień, które wynikają z decyzji administracyjnej i ust. 2 art. 35 ustawy, czy też są od tych uprawnień niezależne. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd pierwszej instancji winien dokonać kwalifikacji prawnej powstałego stanu z punktu widzenia uprawnień przedsiębiorcy przesyłowego, wyjaśnić rzeczywistą treść stosunków faktycznych i prawnych pomiędzy wnioskodawcą a uczestnikiem oraz jego poprzednikami prawnymi we wskazanym przez niego okresie.

W przypadku uznania przez Sąd pierwszej instancji, iż dopuszczalne w okolicznościach niniejszej sprawy jest stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu na podstawie przepisu art. 292 k.c. w zw. z art. 172 k.c., Sąd winien zbadać w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy, czy doszło do objęcia przez uczestnika oraz jego poprzedników prawnych w posiadanie samoistne służebności gruntowej oraz czy nastąpiło to w dobrej czy też złej wierze. W tym zakresie Sąd pierwszej instancji winien ponadto zbadać ewentualną ciągłość posiadania urządzeń przesyłowych w świetle dokonywanych na przestrzeni lat przekształceń podmiotowych po stronie poprzedników prawnych uczestnika. W tym celu Sąd Rejonowy dokona oceny materiału dowodowego w postaci przedstawionej przez uczestnika dokumentacji na okoliczność ciągłości posiadania służebności oraz następstwa prawnego kolejnych uprawnionych podmiotów. W przypadku badania, w jakiej dacie nastąpiło ewentualne objęcie w posiadanie służebności gruntowej przez poprzedników prawnych uczestnika, Sąd winien ustosunkować się przede wszystkim do zgłoszonego w tym celu przez uczestnika dowodu w postaci Mapy Sieci Elektroenergetycznej Najwyższych Napięć z 1974 roku.

Następnie, w zależności od ostatecznych ustaleń i ich oceny prawnej, Sąd zweryfikuje wywołaną w sprawie opinię biegłego sądowego pod kątem zarzutów zgłoszonych przez uczestnika, które w szczególności odnoszą się do określenia przez biegłego przedmiotu wynagrodzenia.

Ostatecznie Sąd winien rozważyć celowość oznaczenia umiejscowienia urządzeń przesyłowych oraz terenu, na którym miałyby być ewentualnie realizowana związana z nim służebność przesyłu na mapie, sporządzonej według zasad obowiązujących przy oznaczaniu nieruchomości w księgach wieczystych bądź wspólnej dla całej (części) linii przesyłowej bądź jednostkowej obejmującej daną nieruchomość.

Te wszystkie zaakcentowane wyżej kwestie, które Sąd pierwszej instancji zupełnie pominął, a których jednocześnie w wystarczającym stopniu nie objaśnia dotychczasowe postępowanie dowodowe, przekonały Sąd Okręgowy o braku rozpoznaniu istoty tej sprawy. Definitywne jej rozstrzygnięcie stanie się zatem możliwe dopiero, gdy po ponownym jej rozpoznaniu Sąd Rejonowy ustali i wyjaśni wszystkie sygnalizowane wątpliwości o istotnym znaczeniu dla wyniku sprawy. Merytoryczne orzekanie w tej sprawie przez Sąd drugiej instancji było więc w tym stanie rzeczy wykluczone, gdyż zakres koniecznego uzupełnienia sprawy, i to zarówno w zakresie jej stanu faktycznego, jak i niezbędnej kwalifikacji prawnej, jest znaczny, przy ograniczonej przez Sąd Rejonowy ocenie dowodów zgromadzonych w sprawie.

W tym kontekście nie mogło ostać się również rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, co, w związku z tym, czyniło zażalenie wnioskodawcy o tyle zasadnym, o ile zmierzało do ponownej weryfikacji żądań zgłaszanych przez uczestników postępowania w tym przedmiocie, z tym zastrzeżeniem, że naruszenia art. 520§2 kpc można by doszukiwać się w kontekście kosztów postępowania, nie zaś kosztów sądowych, których dotyczył wniosek zażalenia.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art.386§4 kpc oraz w zw. z art.397§2 kpc, Sąd Okręgowy orzekł jak w postanowieniu. O kosztach orzekł w oparciu o art.108§2 kpc.